

IV.

**Národní program hospodárného nakládání s energií
a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů
na roky 2006 – 2009**

Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009

Priority Národního programu

Vize Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009:

Energetické hospodářství, postavené na hospodárném a environmentálně šetrném využívání všech zdrojů energie, s rostoucím využitím obnovitelných a druhotných zdrojů energie a alternativních paliv v dopravě.

Národní program na roky 2006 – 2009 je střednědobým programem k naplňování cílů Státní energetické koncepce a Státní politiky životního prostředí ČR. Jeho prioritami jsou:

- *maximalizace energetické a elektroenergetické efektivity a využití úspor energie,*
- *vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie,*
- *vyšší využití alternativních paliv v dopravě.*

Naplňování priorit Národního programu se projeví ve snížení zátěže životního prostředí a přispěje k dodržení národních emisních stropů pro SO₂, těkavých organických látek a emisí CO₂ podle Národního alokačního plánu. Dále přispěje ke stabilizaci, případně mírnému snížení velikosti emisí NO_x.

Odpovědnost za zajištění cílů Národního programu

1. Ministerstvo průmyslu a obchodu
2. Ministerstvo životního prostředí
3. Ostatní orgány státní správy

1. Funkce Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 - 2009

Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů (dále jen Národní program) je střednědobým, čtyřletým programovým dokumentem, který zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu v dohodě s Ministerstvem životního prostředí podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Národní program na roky 2006 – 2009 navazuje na výsledky a zkušenosti Národního programu na období 2002 – 2005 a rozpracovává na období 2006 – 2009 požadavky a cíle Státní energetické koncepce (dále SEK) a Státní politiky životního prostředí České republiky na roky 2004 – 2010 (dále SPŽP) a k jejich naplnění konkretizuje soubor realizačních nástrojů.

Národní program na roky 2006 - 2009 je kompatibilní s postupy zemí Evropské unie a podporuje realizaci požadavků Směrnic EU zaměřených na:

- a) energetickou efektivnost (Směrnice č. 2003/8/ES o podpoře kombinované výroby elektřiny a tepla, Nařízení EP a Rady č. 2422/2001 o Energy Star, navržená Směrnice o ekodesignu a navržená Směrnice o energetické efektivnosti a energetických službách),
- b) využití obnovitelných zdrojů energie (Směrnice č. 2001/77/ES o podpoře elektrické energie z OZE na vnitřním trhu EU),
- c) využití alternativních paliv v dopravě (Směrnice č. 2003/30/ES o podpoře využití alternativních paliv v dopravě).

Národní program je zaměřen na státní správu a samosprávu, na podnikatelskou sféru (právnícké a fyzické osoby), na nevládní organizace i na domácnosti.

Hlavním realizačním nástrojem Národního programu na roky 2006 – 2009 budou nadále roční Státní programy na podporu úspor energie a využití jejich obnovitelných a druhotných zdrojů, schvalované vládou, vč. ročních dotací, poskytovaných ze státního rozpočtu a ze zdrojů Státního fondu životního prostředí (SFŽP) na akce obsažené v Národním programu.

2 Výchozí situace v oblastech energetické efektivity, využití obnovitelných zdrojů energie a alternativních paliv

2.1 Oblast energetické efektivity¹

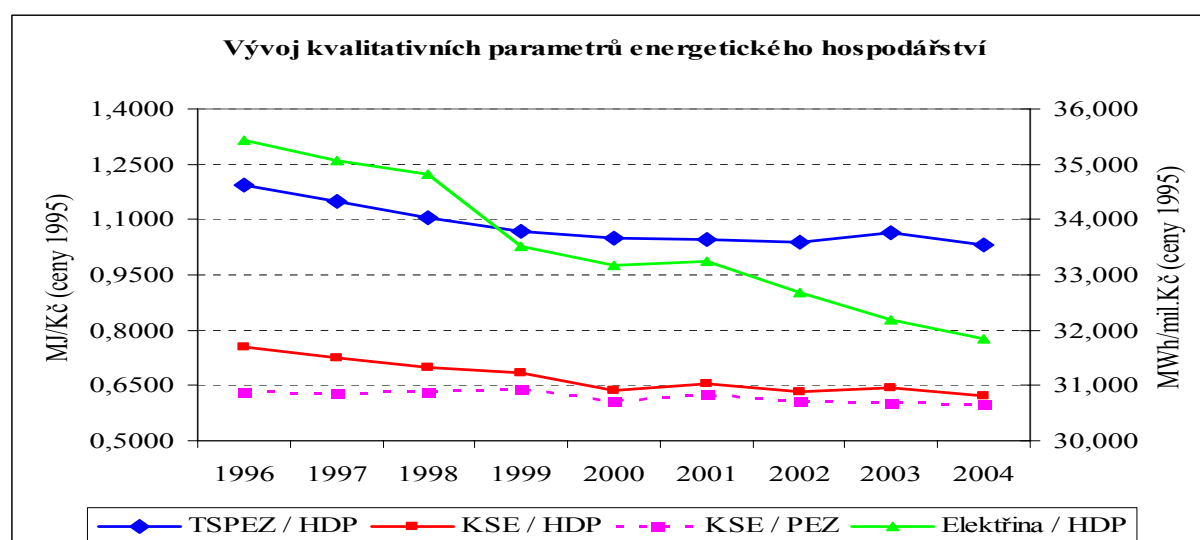
Souhrnná energetická náročnost (spotřeba PEZ/HDP) je v ČR ve srovnání s vyspělými zeměmi EU vyšší a její pokles je pomalý. Průměrné meziroční tempo snižování energetické náročnosti v letech 2000 – 2004 bylo jen -0,40% a bylo pod úrovní požadavku SEK (do roku 2005 pokles o -2,6% ročně). Energetická náročnost HDP (stálé ceny 1995) činila v roce 2004 předběžně 1.033 MJ/tis. Kč HDP, spotřeba PEZ na 1 obyvatele 190 GJ.

Elektroenergetická náročnost (spotřeba elektřiny/HDP) rovněž překračuje úroveň vyspělých zemí EU. Průměrné meziroční tempo snižování elektroenergetické náročnosti v letech 2000 – 2004 bylo -1%, cílem SEK pro období do roku 2005 je -2% ročně. Elektroenergetická náročnost HDP v ČR byla v roce 2004 31,838 kWh/tis. Kč HDP, spotřeba elektřiny na 1 obyvatele 5.515 kWh.

Vývoj ukazatelů energetické efektivity

	2000	2001	2002	2003	2004*
Energetická náročnost na PEZ (MJ/tis.Kč, s.c. 1995)	1,050	1,047	1,038	1,064	1,033
Meziroční vývoj	100%	99,7%	99,1%	102,5%	97,1%
Energetická náročnost na KSE (MJ/tis.Kč, s.c. 1995)	0,636	0,653	0,631	0,643	0,621
Meziroční vývoj	100%	102,7%	96,6%	101,9%	96,6%
Elektroenergetická náročnost (MWh/mil.Kč, s.c. 1995)	33,173	33,239	32,686	32,182	31,838
Meziroční vývoj	100%	100,2%	98,3%	98,5%	98,9%
Poměr KSE/spotřeba PEZ	0,616	0,624	0,608	0,604	0,601
Meziroční vývoj	100%	103,0%	97,4%	99,3%	99,5%

Zdroj: ČSÚ (přepočtené hodnoty, s.c. 1995), MF ČR, MPO, ERU, ENVIROS, *vč. expertních odhadů VUPEK-ECONOMY, ENVIROS

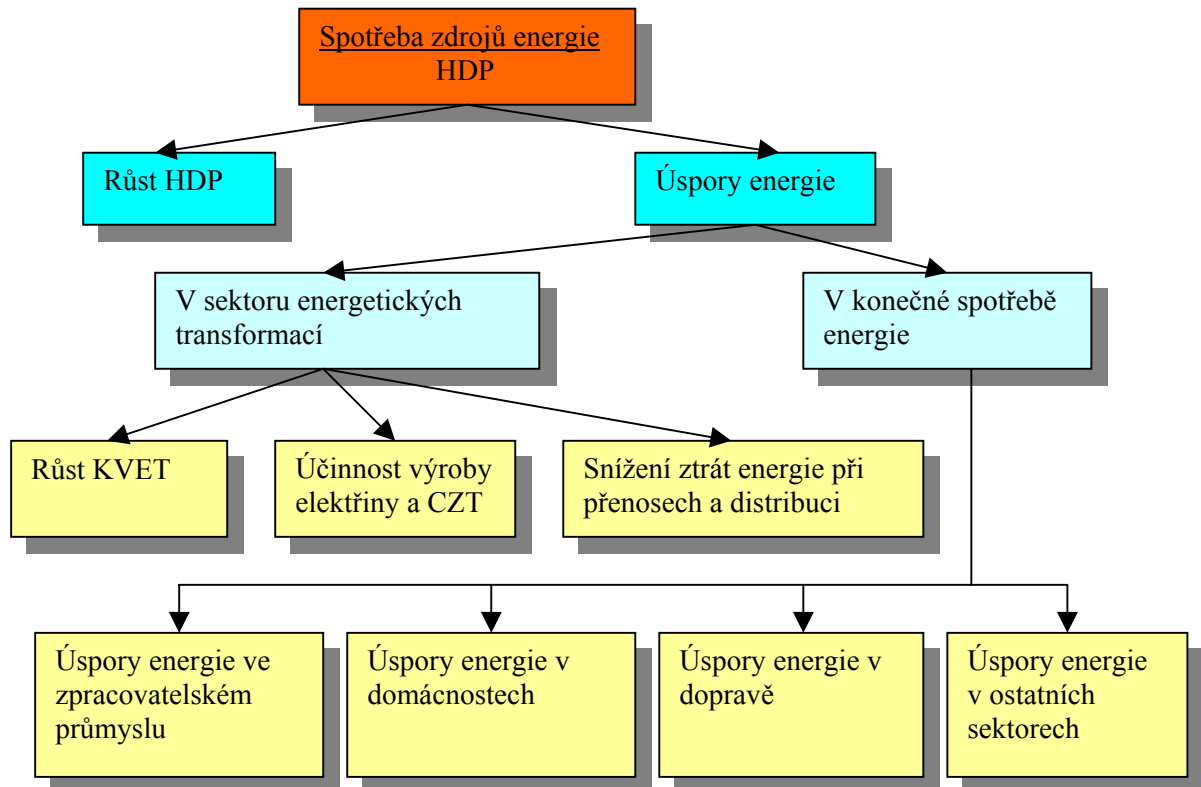
Zdroj: ČSÚ (HDP přepočtené hodnoty), MPO, ERU, rok 2004 expertní odhady VUPEK-ECONOMY, ENVIROS

¹ Energetická efektivity je převrácená hodnota ukazatele energetické náročnosti (spotřeba PEZ/HDP, resp. spotřeba elektřiny/HDP). Míra poklesu energetické náročnosti, je mírou růstu energetické efektivity.

2.2 Potenciál úspor energie

Nižší energetická efektivnost je výrazem vysokého potenciálu úspor energie, který tvoří organizační, technická a další opatření na zvyšování účinnosti užití energie. Potenciál úspor energie je základem stanovení cílů Národního programu v konečné spotřebě energie a úspor energie v sektoru energetických transformací (systémové a průmyslové elektrárny a teplárny).

Vztah mezi energetickou efektivností a úsporami energie:

Upřesněná analýza potenciálu úspor energie pro Národní program na roky 2006 - 2009 odhaduje celkový technicky dostupný potenciál úspor energie v konečné spotřebě energie na cca 400 PJ, v tom ekonomicky nadějný potenciál úspor energie na 170 PJ (bez časového určení jejich realizace). Základem analýzy je upřesněný potenciál úspor kvantifikovaný pro první Národní program a potenciály úspor energie v územních energetických koncepcích.

Ekonomicky nadějný potenciál úspor energie v konečné spotřebě energie, realizovatelný v období platnosti Národního programu na roky 2006 – 2009, dosahuje celkové výše 40 – 45 PJ, tj. v průměru ročně kolem 11 PJ/rok. Využití tohoto potenciálu úspor energie je spojeno s celkovými investicemi ve výši 11 – 18 mld. Kč. Při určení tohoto potenciálu byl zvažován vliv různých bariér, které brání realizaci dostupného potenciálu úspor a uplatnění energeticky účinných technologií. Hlavním cílem Národního programu v oblasti snižování energetické náročnosti je odstraňovat nebo potlačovat bariéry a zvyšovat tím ekonomicky nadějný potenciál úspor energie ve směru naplnění dostupného potenciálu.

Potenciál úspor energie v konečné spotřebě energie (TJ) v letech 2006 - 2009

	Zpracovatelský průmysl	Domácnosti	Doprava	Zemědělství	Terciární sektor	Komunální energetika	Celkem
Potenciál úspor bez podpory	3 560	2 130	240	150	530	360	6 970
Potenciál úspor s podporou	11 270	19 040	180	270	6 760	810	38 330
Ekonomicky nadějný potenciál celkem	14 830	21 170	420	420	7 290	1 170	45 300
Roční průměr	3 708	5 293	105	105	1 823	293	11 325
% úspor z roční konečné spotřeby	0,7 – 0,8%	1,8-2,4%	0,1%	0,2 - 0,3%	1,1-1,6%		1,1-1,2%

Zdroj: Potenciál úspor energie a obnovitelných zdrojů energie v ČR se zaměřením na elektrickou energii, SRC 2000, Územní energetické koncepce

Vedle potenciálu úspor v konečné spotřebě existuje velký potenciál úspor energie v sektoru energetických transformací (systémové a průmyslové elektrárny a teplárny). Jedná se o 20 a více let staré technologie, které svou účinností nevyhovují současným legislativním požadavkům. Např. účinnost výroby elektrické energie v parních turbosoustrojích nesplňují vyhláškou č. 150/2001 Sb. a požadované hodnoty nedosahují ani 70%. Realizace potenciálu úspor energie v této oblasti je však dlouhodobého charakteru a je spojená s obnovou dožívajících výrobních kapacit ve velkých elektrárnách a teplárnách, za technologie s vyšší energetickou účinností, s nižší vlastní spotřebou a s vyšším uplatněním kombinované výroby elektřiny a tepla. Hlavní akce obnovy elektrárenských a teplárenských zdrojů proběhnou po roce 2010. Národní program bude tuto přípravu ovlivňovat důrazem na vyšší energetickou účinnost projektů obnovy.

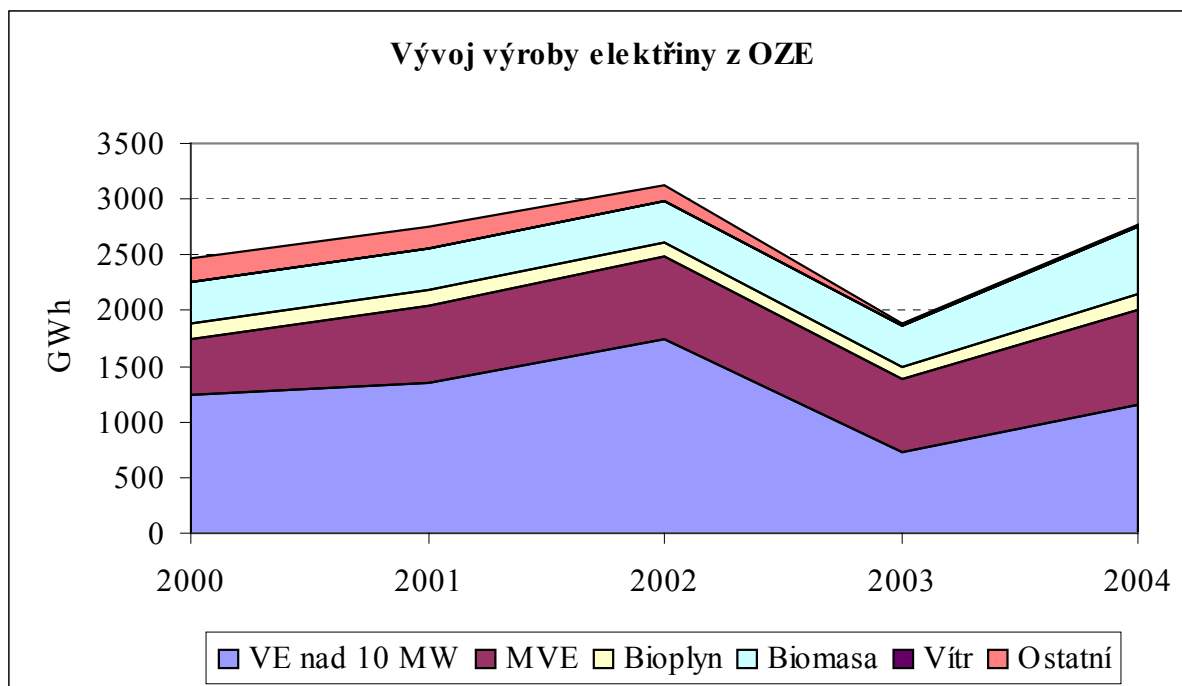
2.3 Oblast využití obnovitelných zdrojů energie

Cíle Národního programu 2002 – 2005 ve využití OZE se neplní a výchozí úroveň využití OZE pro Národní program na roky 2006 – 2009 je nízká. Podíl spotřeby OZE na spotřebě PEZ po roce 2000 stagnoval a pohyboval se mírně nad 2%. V roce 2004 činil 2,9%. Podíly výroby elektřiny z OZE na spotřebě elektřiny kolísaly kolem 4% a tento podíl byl dosažen i v roce 2004. Oba ukazatele využití OZE ovlivňuje vysoký podíl vodní energie (zejména velkých vodních elektráren), velmi závislé na klimatických podmínkách.

Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (v GWh bto)

	2000	2001	2002	2003	2004
Výroba elektřiny z OZE	2 481	2 768	3 183	1 878	2 768
Meziročně	100%	111,6%	115,1%	59,2%	147,4%
VE celkem	1 758	2 055	2 492	1 383	2 016
VE nad 10 MW (bez PVE)	1 255	1 364	1 743	723	1 161
MVE	503	691	749	660	855
Bioplyn	135	133	127	108	139
Biomasa	382	381	367	373	593
Vítr	-	-	2	4	10
Ostatní	206	199	195	10	10

Zdroj: statistiky MPO

Zdroj: statistiky MPO

Plnění indikativních ukazatelů Národního programu 2002 – 2005 ve využití OZE

	Jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	Cíl NP 2005
Spotřeba elektřiny bto	GWh	63 449	65 108	64 961	67 013	68 616	
Celkem výroba elektřiny z OZE	GWh	2 481	2 768	3 183	1 878	2 768	
Podíl výroby elektřiny z OZE na spotřebě elektřiny bto	%	3,9	4,3	4,9	2,8	4,0	5,1
Spotřeba PEZ	PJ	1 655,8	1 693,1	1 704,9	1 812,8	1 829,2	
Spotřeba OZE	PJ	34,0	36,5	33,6	49,3	55,6	
Podíl spotřeby OZE na spotřebě PEZ	%	2,1	2,2	2,0	2,7	2,9	3,2

Zdroj: statistiky MPO

Přijetí zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE přineslo zásadní změnu podmínek v podpoře využití OZE pro výrobu elektřiny. Legislativní podpora využití OZE pro výrobu tepla zatím chybí.

2.4 Potenciál obnovitelných a druhotných zdrojů energie v ČR do roku 2010

Protože význam OZE se v ČR po roce 2000 nezvýšil, zůstává pro období do roku 2010 nadále platný potenciál využití obnovitelných zdrojů energie, kvantifikovaný pro první Národní program. Nepříznivý vývoj ovlivnila především absence účinného systému podpory jejich využití. Změnu přinesl až zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE.

Dostupný potenciál - je ta část využitelného technického potenciálu, která je k dispozici při respektování administrativních, legislativních a dalších omezení.

Ekonomický potenciál - je část dostupného technického potenciálu. Tvoří jej projekty využití OZE, které jsou komerčně využitelné. Ekonomický potenciál se mění se změnou podmínek.

Rozhodující část jak dostupného i ekonomického potenciálu OZE v ČR tvoří biomasa.

Potenciál využití OZE do roku 2010

	Dostupný potenciál			Ekonomický potenciál			
	Celkové investice	Výroba energie	Podíl na TSPEZ	Celkové investice	Výroba energie	Podíl na TSPEZ	
	mil.Kč	TJ/rok	%	mil.Kč	TJ/rok	%	
Biomasa	109 800	83 700	4,50	45 100	50 960	2,91	
Odpady	6 830	3 700	0,20	0	1 520	0,09	
Solární kolektory	76 670	11 500	0,62	0	140	0,01	
Fotovoltaika	8 680	100	0,00	0	0	0,00	
Tepelná čerpadla	21 180	8 800	0,47	6 110	2 540	0,15	
Vodní elektrárny	velké	0	5 700	0,31	0	5 700	0,34
	malé	16 290	4 100	0,22	6 030	2 930	0,18
Vítr	16 020	4 000	0,21	270	100	0,01	
Celkem	255 470	121 600	6,53	57 510	63 890	3,69	

Pramen: Asociace pro využití obnovitelných zdrojů energie, Český ekologický ústav, MŽP

2.5 Oblast využití alternativních paliv (biopaliva, zemní plyn a další fosilní plyny a vodík, dále jen alternativní paliva) v dopravě

Vyšší využití alternativních paliv, včetně užívání biopaliv a jiných obnovitelných pohonných hmot v dopravě je novou prioritou Národního programu. Význam biopaliv je vyjádřen ve Směrnici č. 2003/30/ES. Směrnice EU ukládá členským zemím v letech 2005 a 2010 stanovená procenta náhrady motorových benzínů a motorové nafty biopalivy.

Podpora alternativních paliv je rovněž prioritou SPŽP. Dlouhodobým cílem do roku 2020 je zvýšit podíl alternativních paliv na spotřebě pohonných hmot na 20%, v tom budou polovinu tvořit biopaliva, polovinu zemní plyn. Palivové články na vodík jsou, díky značným investicím do výroby a distribuce vodíku, časově vzdálenější alternativou. V roce 2004 byla v ČR legislativně upravena podpora biopaliv, v roce 2005 i podpora zemního plynu v dopravě.

Stanovená minimální množství biopaliv, nebo jiných paliv z OZE, v sortimentu motorových benzínů a motorové nafty (podle Nařízení vlády č. 66/2005 Sb.):

- 2% z energetického obsahu jejich celkových dodávek k 31.12.2005,
- 5,75% z energetického obsahu jejich celkových dodávek k 31.12.2010,
- objem bioetanolu pro období od 1.1.2007 do 31.12.2012 ve výši 2 miliony hl/rok,
- objem bionafty pro období od 1.1.2007 do 31.12.2012 ve výši 200 tis. tun/rok.

Dosavadní plnění stanovených cílů v letech 2000 - 2004 (tis. t)

Ukazatel		2000	2001	2002	2003	2004
Motorová nafta ^{a)}	celkem	2 393,1	2 668,4	2 837,8	3 211,1	3 487,2
	z toho import	1 093,6	1 314,6	1 241,2	1 278,6	1 241,7
MEŘO ^{b)}	celkem na trh ČR	70,4	51,6	73,0	70,1	46,6
	náhrada motorové nafty ^{c)}	61,2	44,9	63,5	61,5	40,5
	podíl MEŘO na spotřebě motorové nafty	2,55 %	1,68 %	2,23 %	1,91 %	1,16 %
SMN 30 ^{d)}	celkem na trh ČR	220	161	228	219	145

^{a)} Zdroj: Česká asociace petrolejářského průmyslu 2000, 2001, 2002, 2003, 2004

^{b)} Zdroj: SVB 2000, 2001, 2002, 2003, 2004

^{c)} 1,15 t MEŘO = 1 t MN podle energetického objemu

^{d)} Distribuce jako značkové obchodní směsi (branded blends)

Nízká výchozí úroveň v oblasti využití biopaliv v dopravě signalizuje napjatost splnění úkolů z Nařízení vlády č. 66/2005. Národní program na roky 2006 – 2009 proto nově stanovuje cíle pro využití alternativních paliv v dopravě. Rozpracováním dlouhodobého cíle SPŽP v uplatnění alternativních paliv pro rok 2020 je stanovení jejich podílu na spotřebě pohonných hmot v roce 2010 ve výši alespoň 8%. Z toho by podíl zemního plynu měl činit alespoň 2%.

2.6 Potenciál využití alternativních paliv v dopravě

Vyšší využití alternativních paliv v dopravě je podloženo potenciálem jejich výroby i potenciálem jejich užití. Výroba rostlinných olejů (z řepky, slunečnice apod.) a bioetanolu (z obilí, cukrovky a pod) je součástí programu nepotravinářského využití zemědělské půdy. Velký rozsah veřejné dopravy a nákladní dopravy v ČR tvoří potenciál pro jejich uplatnění.

2.7 Výchozí situace v oblasti emisí škodlivin

Realizace cílů Národního programu má přímý vliv na zlepšování stavu životního prostředí. ČR v současné době plní oba indikativní ukazatele měrných emisí SO₂ a NO_x, stanovené v Národním programu 2002 – 2005. Plní s rezervou i národní strop emisí SO₂ pro rok 2010 (265 tis. tun), výrazněji však překračuje národní strop pro NO_x (286 tis. tun). ČR by neměla mít v prvním kontrolním období (2005 – 2007) zásadní problémy se splněním redukčního cíle pro celkové emise skleníkových plynů vyjádřené jako CO_{2ekv} podle Kjótského protokolu. Úroveň emisí CO₂ pro průmysl pro období 2005 – 2007 stanovil Národní alokační plán (NAP).

Vývoj produkce emisí SO₂, NO_x, TZL a CO₂

	2000	2001	2002	2003	Strop 2010
SO ₂ (tis. tun)	264	251	237	226	265
NO _x (tis. tun)	321	332	318	330	286 ²
TZL (tis. tun)	57	70	76	76	
CO ₂ (mil. tun)	123,9	123,9	118,6	126,8	není stanoven
CO ₂ – ekv. (mil. tun)	143,7	143,7	138,5	146,9	174,9

Zdroj: Zpráva o životním prostředí ČR v roce 2003, MŽP

² Podle vyhodnocení Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů za období 2002 až 2003 je při nedodržení politik (energetická, dopravní, zemědělská apod.) ohroženo splnění Národního emisního stropu.

Měrné emise základních škodlivin a CO₂

	2000	2001	2002	2003	Cíl 2005
kg SO ₂ /obyvatele	25,7	24,6	23,2	22,2	26,0
kg NO _x /obyvatele	31,3	32,5	31,2	32,3	35,0
kg TZL/obyvatele	5,6	6,9	7,5	7,5	-
tun CO ₂ /obyvatele	12,1	12,1	11,7	12,4	-

Zdroj: Zpráva o životním prostředí ČR v roce 2003, MŽP, ČSÚ

2.8 Mezinárodní porovnání parametrů energetického hospodářství ČR

Porovnání spotřeby energie na obyvatele (ČR a vybrané země), rok 2002

Ukazatel	Jednotka	EU15	EU25	ČR	SRN	Francie	Belgie	Dánsko	Slovensko
Spotřeba PEZ	GJ/obyv.	163,6	155,5	171,1	175,8	181,1	230,6	153,7	144,4
Spotřeba elektřiny (btto)	kWh/obyv.	6 719	6 252	5 886	6 742	7 366	8 315	6 500	5 048

Zdroj: Key World Energy Statistics, IEA 2004

Porovnání kvalitativních parametrů energetického hospodářství (vybrané země), 2002

Ukazatel	Jednotka	EU15	EU25	ČR	SRN	Francie	Belgie	Dánsko	Slovensko
TSPEZ/HDP (PPP)	GJ/1000 USD 95	7,125	7,413	12,601	7,482	7,662	9,365	5,948	13,756
EE/HDP (PPP)	kWh/1000 USD 95	293	298	434	287	311	337	251	481
CO ₂ /obyvatele	t/obyv.	8,41	8,25	11,26	10,15	6,16	10,90	9,51	7,74
CO ₂ /PEZ	kg/GJ	51,43	53,0	65,81	57,76	33,87	47,25	61,88	48,79
CO ₂ /HDP (PPP)	t/1000 USD 95	0,366	0,393	0,829	0,432	0,260	0,443	0,368	0,479

Zdroj: Key World Energy Statistics, IEA 2004

ČR je ve spotřebě PEZ na hlavu v zásadě srovnatelná s průměrem EU 15, převyšuje však průměr EU 25. Ve spotřebě elektřiny je ČR pod průměrem za obě ekonomická seskupení. Relace se udržují již po několik let na přibližně stejné úrovni.

Souhrnná energetická náročnost (spotřeba PEZ/HDP v \$ v PPP - paritě kupní síly), je v ČR o 70 – 77% vyšší než v EU 15 či EU 25. Stejná situace je i elektroenergetické náročnosti, která byla v roce 2002 o cca 48% vyšší než průměr EU 15, resp. o 45% vyšší než průměr EU 25. Horší hodnoty obou ukazatelů mají jen některé nové členské země. Rychlejší růst HDP vůči růstu spotřeby PEZ a elektřiny v letech 2004 a 2005 by tento odstup měl snížit.

Rovněž porovnání ukazatelů měrných emisí CO₂ se zeměmi EU je pro ČR nepříznivé. V ukazateli měrných emisí CO₂ na obyvatele je ČR v rámci EU 25 třetí nejhorší, v porovnání na spotřebu PEZ šestá nejhorší a v relaci na HDP (v PPP) druhou nejhorší zemí. Jde o důsledek vysokého zastoupení uhlíkatých paliv ve spotřebě zdrojů energie a v případě relace k HDP rovněž o vliv jeho nízké tvorby.

3. Priority Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009

Priority Národního programu na roky 2006 – 2009 vycházejí ze SEK a SPŽP a tvoří je:

- *maximalizace energetické a elektroenergetické efektivity a využití úspor energie (v sektoru energetických transformací a v konečné spotřebě energie, především ve zpracovatelském průmyslu, v domácnostech, v terciárním sektoru a v dopravě)*
- *vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (vč. energetického využití odpadů)*
- *vyšší využití alternativních paliv v dopravě (biopaliv a zemního plynu)*

Prosazení priorit Národního programu se projeví ve snížení zátěže životního prostředí a přispěje k dodržení národních emisních stropů pro SO₂, NO_x, těžkých organických látek a emisí CO₂ podle Národního alokačního plánu.

Indikativní cíle priorit Národního programu pro období 2006 - 2009

Maximalizace energetické a elektroenergetické efektivity a využití úspor energie

	<i>meziročně do roku 2009</i>
<i>Souhrnná energetická efektivity (PEZ/HDP), úspory energie</i>	<i>a) průměrný růst efektivity nejméně o 2,6%, b) úspory energie v oblasti konečné spotřeby ve výši cca 11 PJ/rok</i>
<i>Elektroenergetická efektivity (elektrina/HDP) a úspory elektriny</i>	<i>průměrný růst efektivity nejméně o 2,1%</i>

Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie

	<i>cíl pro rok 2009</i>
<i>Podíl OZE na spotřebě PEZ</i>	<i>minimálně 5,6 %</i>
<i>Podíl OZE na spotřebě elektriny (btto)</i>	<i>minimálně 7,5 %</i>
<i>Vyšší energetické využití komunálních odpadů</i>	<i>minimálně 1,5 – 2 PJ/rok</i>

Zvyšování využití alternativních paliv v dopravě

	<i>cíl pro rok 2009</i>
<i>Podíl biopaliv na spotřebě pohonných hmot</i>	<i>minimálně 5,6 % energetického obsahu</i>
<i>Podíl zemního plynu na spotřebě pohonných hmot</i>	<i>minimálně 1,8 % energetického obsahu</i>

4. Cíle Národního programu na roky 2006 - 2009 a nástroje k jejich dosažení

4.1 Maximalizace energetické a elektroenergetické efektivity a využití úspor energie

4.1.1 Sektor energetických transformací

Ovlivnit přípravu projektů obnovy dožívajících elektráren a tepláren směrem k vyšší účinnosti výroby elektřiny (licence na výrobu elektřiny, autorizace na výstavbu elektráren, emisní stropy, integrovaná povolení).

4.1.2 Úspory energie v konečné spotřebě energie³

Zpracovatelský průmysl

Cílem je využití celkového ekonomického potenciálu úspor energie v sektoru realizovatelného v letech 2006 – 2009 ve výši cca 14,8 PJ, průměrně ročně ve výši 3,7 PJ

Způsob realizace úspor energie:

- energetické audity a realizace doporučených opatření z auditů,
- zavádění systémů energetického (a environmentálního) řízení,
- podpora vhodných způsobů kombinované výroby elektřiny a tepla,
- rozvoj využívání moderních energeticky úsporných technologií a technik,
- rozvoj využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie v průmyslu.

Domácnosti

Cílem je využití celkového ekonomického potenciálu úspor energie v sektoru realizovatelného v letech 2006 – 2009 ve výši cca 21,1 PJ, průměrně ročně ve výši 5,3 PJ

Způsob realizace úspor energie:

- informační systémy pro sledování a vyhodnocování spotřeby energie,
- efektivní náhrada fosilních paliv využíváním obnovitelných zdrojů energie,
- tepelná izolace budov,
- energeticky úsporné spotřebiče, štítkování spotřebičů, standardy energetické účinnosti.

Doprava

Cílem je využití celkového ekonomického potenciálu úspor energie v sektoru, realizovatelného v letech 2006 – 2009, ve výši cca 0,4 PJ, průměrně ročně ve výši 0,1 PJ

Způsob realizace úspor energie:

- systém změn v organizaci dopravy,

³ podle „Studie energetické efektivity ČR“ zpracované v roce 1999 pro Světovou banku, MPO a MŽP a ověření jejího plnění do roku 2005

- modernizace výrobních a rozvodných zařízení energie v dopravě, včetně uplatnění kombinované výroby elektřiny a tepla,
- záměna paliv,
- podpora veřejné dopravy včetně systému preferencí vozidel veřejné dopravy ve městech,
- využívání obnovitelných, druhotných zdrojů energie a alternativních paliv,
- využívání progresivních úsporných technologií a technik,
- podpora energeticky účinných dopravních systémů,
- realizace opatření na dopravní infrastrukturu směřující ke zvýšení plynulosti dopravy,
- podpora změny struktury vozového parku ve prospěch energeticky hospodárnějších vozidel,
- podpora nemotorové dopravy.

Ostatní sektory

Cílem je využití celkového ekonomického potenciálu úspor v ostatních sektorech, realizovatelného v letech 2006 – 2009, ve výši cca 9,3 PJ, průměrně ročně ve výši 2,3PJ

Způsob realizace úspor energie:

- zavádění informačních systémů pro sledování a vyhodnocování energie,
- úspory energie organizačními opatřeními a energetickým managementem,
- snížení tepelných ztrát v budovách, rozvodech a pohonech,
- koncepce energeticky vědomé reprodukce státního majetku,
- využívání nástrojů energetického managementu,
- podpora energetických auditů,
- efektivní náhrada fosilních paliv využíváním obnovitelných zdrojů energie,
- využití kombinované výroby elektřiny a tepla,
- tepelná izolace budov,
- zavádění energeticky úsporných spotřebičů, štítkování spotřebičů, standardy energetické účinnosti,
- programy nejlepší praxe,
- využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie,

4.2 Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie

Cílem je využití potenciálu OZE při výrobě elektřiny a tepla a naplnění indikativních cílů Národního programu k roku 2009, tj. 7,5% na hrubé spotřebě elektřiny a 5,6% na spotřebě PEZ

Způsob realizace potenciálu OZE:

- výkupní ceny elektřiny z OZE,
- zelené bonusy,
- garance návratnosti investic podle zákona č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z OZE,
- nástroje na podporu výroby tepla z OZE

Cílem je vytvoření podmínek k využití energetického potenciálu tuhých komunálních odpadů 15 PJ/rok v roce 2015.

Způsob realizace potenciálu tuhých komunálních odpadů:

- podpora dlouhodobých záměrů regionů na výstavbu zařízení pro energetické využití komunálních odpadů (zpracování studií proveditelnosti, posuzování vlivů na životní prostředí, osvětová činnost)
- revize systému poplatků za nakládání s odpady s cílem motivace k neukládání odpadů na skládky
- vytvoření podmínek pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů v období 2007 – 2013
- podpora vybraného pilotního projektu zařízení na energetické využití odpadů
- podpora výroby elektřiny formou příplatků k tržní ceně (zákon 458/2000 Sb.)

4.3 Vyšší využití alternativních paliv v dopravě

Cílem je využití potenciálu pro uplatnění alternativních paliv v dopravě a naplnění indikativních cílů Národního programu k roku 2009, 5,6% biopaliv a 1,8% zemního plynu v energetickém obsahu pohonných hmot

Způsob realizace potenciálu využití alternativních paliv:

- podpora programu výroby bioetanolu a MEŘO,
- daňové a finanční nástroje podpory.

4.4 Soubor realizačních nástrojů k plnění cílů Národního programu

Soubor realizačních nástrojů k plnění cílů Národního programu tvoří nástroje průřezového charakteru pro několik cílů Národního programu a nástroje jednoúčelové pro konkrétní cíl.

4.4.1 Legislativní nástroje podpory Národního programu

- Zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon, ve znění pozdějších právních předpisů – změny zajišťující přednostní výkup, přenos a distribuce elektřiny z OZE, z KVET, povinnost výkupu tepla z OZE,
- Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších právních předpisů – změny zajišťující podporu KVET, OZE v územních energetických koncepcích, promítnutí požadavků nových Směrnic EU a upřesnění stávajících částí zákona (účinnost užití energie při výrobě a rozvodu, účinnost užití energie v budovách, energetický audit a energetičtí auditoři, ekodesign).
- Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, a Národní alokační plán – omezování emisí skleníkových plynů obchodováním s povolenkami na jejich emise,
- Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE a o změně některých zákonů – opatření ke splnění indikativního cíle v podílu OZE na spotřebě elektřiny,
- Legislativa k zavedení ekologické daňové reformy,

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů – zachovat daňové úlevy na příjmy z provozu vybraných zařízení na výrobu elektřiny nebo tepla z OZE,
- Zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů – usilovat o sníženou sazbu daně pro vybrané technologie využívající OZE, řešit DPH na výrobu tepla po ukončení přechodné sazby (2007) a DPH na podporu pěstování bylin pro energetické využití,
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů – udržet osvobození od daně při změně systému vytápění přechodem z pevných paliv na ušlechtilá paliva a OZE,
- Zjednodušení povolenacího řízení při výstavbě zařízení na využití OZE v oblasti stavebního práva a zákonů o životním prostředí,
- Novelizace zákona o ochraně ovzduší – upřesnění a zvýšení podpory využití alternativních paliv v dopravě.

4.4.2 Využití schválených programů SEK a SPŽP a dalších vládních programů

- Vypracovat a naplňovat Indikativní koncepci obnovy zdrojů elektrizační soustavy,
- Vypracovat a naplňovat Indikativní koncepci využití OZE,
- Realizovat Integrovaný národní program snižování emisí, vč. programu zaměřeného na zvláště velké zdroje a další Národní programy environmentální povahy, zastřešené SPŽP,
- Realizovat územní (krajské) energetické koncepce a krajské programy snížení emisí a zlepšení kvality ovzduší,
- Podpořit náhrady zdrojů na tuhá paliva za zdroje na OZE (úspory potřeb tepla),
- Programy na obnovu zdrojů výroby tepla a elektřiny, zejména velkých zdrojů,
- Realizovat program podpory výroby bioetanolu, pro jeho přimíchávání do automobilových benzinů, pro záměnu metanolu při výrobě metylesteru řepkového oleje a metylterc.butylesteru a jako alternativního paliva s podporou jeho uplatnění na tuzemském trhu,
- Program podpory obnovy vozidel městské hromadné dopravy a veřejné linkové autobusové dopravy,
- Nařízení vlády ze dne č. 299 ze dne 25.7.2001 o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení ke krytí části úroků z úvěrů poskytnutých bankami právnickým a fyzickým osobám na opravy, modernizace nebo regenerace panelových domů.

4.4.3 Ekonomické nástroje

4.4.3.1 Zavedení ekologické daňové reformy

- Zavedení spotřebních daní na energetické výrobky dosud spotřební daní nezatažované,
- Důsledně dořešit výnosovou neutralitu při zavedení ekologické daňové reformy, aby neoslabila jiné tlaky na podnikatelskou sféru při řešení problémů efektivního užití energie a snižování nepříznivých vlivů na životní prostředí,

4.4.3.2 Jiné daňové nástroje:

- Zachovat daňové úlevy u daně z příjmu na příjmy z provozu vybraných zařízení na výrobu elektřiny nebo tepla z OZE (v rámci Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů),
- Usilovat o sníženou sazbu DPH pro vybrané technologie využívající OZE, včetně DPH na podporu pěstování bylin pro energetické využití (v rámci Zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů). Řešit DPH na výrobu tepla po ukončení přechodné sazby (2007),
- Udržet osvobození od daně z nemovitostí při změně systému vytápění přechodem z pevných paliv na systém využívající OZE (v rámci Zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů),
- Usilovat o jiné formy daňových úlev pro energeticky úsporná zařízení a zařízení využívající OZE, daňová podpora při využívání alternativních paliv v dopravě,

4.4.3.3 Finanční podpora Národního programu,

- Udržení současných podpor projektů směřujících ke zvýšení energetické efektivity a na podporu využití OZE v rámci Státních programů na podporu úspor energie a využití OZE prostřednictvím ČEA, SFŽP a dalších ministerstev zapojených do Státních programů - dotace z rozpočtových i mimorozpočtových zdrojů na energeticky úsporná opatření ke zvyšování účinnosti užití energie v budovách a energetických hospodářstvích, na rozvoj kombinované výroby elektřiny a tepla, na modernizaci výrobních a rozvodných zařízení energie, na moderní technologie a materiály pro energeticky úsporná opatření, modernizace panelových domů, podpora využití OZE a alternativních paliv v dopravě).
- Výběr dalších dotovaných programů – např. infrastruktura pro uplatnění ZP jako pohonné hmoty, přímé dotace na autobusy na ZP, podpora investic využívání tepla z OZE,
- Podpora ze zahraničních zdrojů, vč. dotací z fondů EU (Fond soudržnosti, Operační program Průmysl a podnikání – Program Obnovitelné zdroje energie a Program Úspory energie, Operační program - Infrastruktura, Program „Intelligent Energy Europe“, Program „Priority Scientific Support Policy“ a další).

4.4.3.4 Jiné druhy ekonomické podpory

- Provozní podpora elektřiny z OZE na základě garantovaných výkupních cen na dobu 15 let nebo na základě zelených bonusů podle zákona o podpoře výroby elektřiny z OZE,
- Další typy ekonomické podpory (odpisová politika),
- Rotační fond PHARE (ESF) a další bankovní nástroje, případně soukromé zdroje.
- Specifická podpora nízkoenergetického bydlení,
- Specifická podpora palivovým článkům a vodíku v dopravě.

4.4.4 Administrativní nástroje

- Normy energetické účinnosti strojů a zařízení,
- Normy energetické účinnosti domácích spotřebičů,
- Normy energetické náročnosti pro nové a renovované budovy,

- Záruka původu elektřiny z OZE,
- Štítkování energetických spotřebičů,
- Průkazy energetické náročnosti budov.

4.4.5 Vzdělávací, informační, demonstrační a propagační kampaně o energetické účinnosti a využití obnovitelných zdrojů energie.

- Informační a osvětová kampaň,
- Poradenství (EKIS a další),
- Vzdělávací kampaň zaměřená na školní mládež,
- Státní program environmentálního vzdělávání,
- Novelizace zákona o právu na informace o ŽP,
- Přejít od propagace výhod dílčích vybraných řešení ke komplexnímu přístupu k energetické efektivnosti, využití vhodných typů energetických zdrojů a opatření na snížení nepříznivých vlivů na životní prostředí.

4.4.6 Koordinace energetického výzkumu a vývoje

- Zajistit lepší propojení Národního programu výzkumu a vývoje (VaV) s prioritami Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 - 2009, zvýšit propagaci výsledků výzkumu a zajistit lepší přístup uživatelské sféry k výsledkům projektů,
- Zajistit koordinaci energetického VaV na MPO – promítání priorit a cílů SEK do kritérií pro výběr projektů VaV k podpoře, zlepšení systému informací o energetických projektech a jejich výsledcích,
- Zajistit koordinaci VaV na MŽP – promítání priorit a cílů SPŽP do kritérií pro výběr projektů VaV k podpoře, zlepšení systému informací o projektech OZE a jejich výsledcích,
- Vyšší zapojení do mezinárodních programů výzkumu a vývoje (6. a 7. rámcový program VaV EU, Program EU „Intelligent Energy - Europe“, Program EU „Priority Scientific Support Policy“, Implementační dohody, IEA a další).

4.4.7 Podpora dobrovolných aktivit

- Zdůraznění problematiky hospodárného nakládání s energií a energetické účinnosti v rámci projektů čistší produkce a zavádění EMS
- Kritéria energetické účinnosti v požadavcích na výrobky usilující o získání ochranné známky EŠV
- Dobrovolné dohody s průmyslem
- Zapracování environmentálních kritérií do připravovaného zákona o veřejných zakázkách
- Novelizace usnesení vlády č. 720/2000 – důraz na různé typy dobrovolných aktivit
- Informační a osvětová činnost (praktické přínosy pro podniky)
- Podpora rozvoje energetického managementu k ochraně prostředí
- Dobrovolné systémy podpory využívání elektrické energie z obnovitelných zdrojů

5. Organizační zajištění a vyhodnocování Národního programu na roky 2006 - 2009

Za Národní program na roky 2006 – 2009 jsou odpovědné MPO a MŽP ve vymezení daném zákonem č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií. Ostatní orgány státní správy se budou účastnit plnění ročních Státních programů hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů.

I když SEK, SPŽP a další programové dokumenty vlády obsahují návrhy nástrojů vhodných k podpoře realizace Národního programu na roky 2006 - 2009, v některých případech však nebyly stanoveny jednoznačné termíny plnění. Nyní se jejich plnění upřesňuje takto:

	<i>Akce</i>	<i>Termín</i>
1.	<i>Zjednodušení povolovacího řízení při výstavbě zařízení na využití OZE v oblasti stavebního práva a zákonů o životním prostředí</i>	<i>2006</i>
2.	<i>Vypracovat a naplňovat Indikativní koncepci obnovy zdrojů elektrizační soustavy</i>	<i>2006</i>
3.	<i>Vypracovat a naplňovat Indikativní koncepci využití OZE</i>	<i>2006</i>
4.	<i>Vyřešit DPH na výrobky a služby podporující záměry SEK a SPŽP, vč. stanovení nižších sazeb, řešit DPH na teplo po ukončení přechodné sazby</i>	<i>2006</i>
5.	<i>Jiné formy daňových úlev pro energeticky úsporná zařízení a zařízení využívající OZE (daňová podpora alternativních paliv v dopravě, odpisová politika)</i>	<i>2006</i>
6.	<i>Zajistit lepší propojení výzkumu a vývoje VaV s prioritami Národního programu, zvýšit propagaci výsledků projektů VaV a zlepšit přístup uživatelské sféry k jejich výsledkům</i>	<i>2005</i>
7.	<i>Dobrovolné dohody – formulovat principy</i>	<i>2005</i>

Národní program bude vyhodnocen po dvou letech a jeho vyhodnocení bude jako informace postoupeno vládě ČR. Na základě vyhodnocení budou navrženy změny nebo úpravy Národního programu.

6. Náklady na realizaci

*Předpokládané náklady (mil. Kč/rok) na realizaci Národního programu
na roky 2006 - 2009*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Celkem 2006- 2009
Rozpočtové zdroje⁴	2 004,5	2 110	2 557	1 984	1 175	1 190	6 906
MPO (ČEA)	101	90	70	100	100	100	370
MPO (OPPP opatření energetika ze SR)	0	30	60	135	100	100	395
Ministerstvo zemědělství	472,5	360	720	30	40	50	840
Ministerstvo pro místní rozvoj	575	500	500	500			1 000
Ministerstvo zdravotnictví	3	4	10	10	10	10	40
Ministerstvo obrany	30	25	63	71	78	85	297
Ministerstvo vnitra	80	283	304	319			622
Ministerstvo kultury	10	10	10	10	10	10	40
Ministerstvo spravedlnosti	23	15	15	15	15	15	60
Ministerstvo dopravy	0,03	53	65	54	82	80	281
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	210	240	240	240	240	240	960
Ministerstvo životního prostředí, mimorozpočtové zdroje SFŽP	322						
Podpora VaV ze SR ⁵	500	500	500	500	500	500	2 000
Strukturální fondy a další mezinárodní zdroje celkem¹	9,3	346,8	384,2	439	319,1	319,9	1 462,2
MPO - OPPP opatření energetika ze Strukturálních fondů		90	180	405	300	300	1 185
OPI (SFŽP)		211	145	8			153
Ministerstvo zemědělství - Strukturální fondy	9,3	10,8	12,2	15	17,1	19,9	64,2
Ministerstvo dopravy - Strukturální fondy		35	47	11	2		60
Ostatní zdroje⁶	987	825	878	1 252	976	976	4 082
Celkem	3 323	3 282	3 819	3 675	2 470	2 486	12 450

Chybějící hodnoty předpokládaných finančních prostředků příslušný resort neuvedl.

⁴ Na základě dopisu Č.j.:Ř/03/223/05 byly požádány jednotlivé resorty o zaslání výhledu finančních prostředků určených na podporu úspor energie a využití OZE, které budou uvolňovány každoročně v rámci Státního programu, strukturálních fondů EU v kombinaci s veřejnými zdroji pro léta 2006 až 2009.

⁵ expertní odhad na základě CEP (centrální evidence projektů)

⁶ Jedná se o finanční zdroje, které je nutné zajistit investorem, aby mohly být dotační tituly ze strukturálních fondů EU OPPP, OPI a Státního programu prostřednictvím SFŽP a MPO resp. ČEA uvolněny. V případě strukturálních fondů byl uvažován podíl dotace ve výši 35% investičních nákladů, v případě ČEA a SFŽP 30%. V roce 2008 a 2009 se jedná o předpoklad v rámci období 2007-2013 OPPP. U ostatních resortů Státního programu je předpokládáno se 100% financováním prostřednictvím resortu.

7. Předpokládané přínosy Národního programu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných zdrojů na roky 2006 až 2009

Národní program na roky 2006 – 2009 je základním nástrojem pro naplnění priorit a cílů SEK a SPŽP v časovém horizontu do roku 2009. Naplnění cílů Národního programu se projeví ve zlepšení kvalitativních parametrů energetického hospodářství, ve vyšším využití obnovitelných zdrojů energie a alternativních paliv v dopravě, ve snížení měrných emisí CO₂, SO₂ a NO_x v úrovni vyjádřené v indikativních cílech priorit Národního programu.

Díky zlepšení souhrnné energetické efektivity bude možné zajistit projektovaný ekonomický růst s nižší roční konečnou spotřebou energie o cca 11 PJ, budou připravena opatření na zvýšení účinnosti výroby elektřiny při obnově elektrárenských a teplárenských zdrojů po roce 2010.

V roce 2009 bude minimálně 5,36 TWh spotřebované elektřiny kryta její výrobou z OZE a v oblasti spotřeby PEZ bude spotřeba cca 108 PJ kryta obnovitelnou energií.

Budou dodrženy Národní emisní stropy pro SO₂ a NO_x, a závazný redukční cíl pro celkové agregované emise skleníkových plynů, stanovený Kjótským protokolem a Národním alokačním plánem.

Průměrné celkové veřejné výdaje na Národní program budou činit zhruba 8,055 mld. Kč. Z toho ze strukturálních fondů EU 1,462 mld. Kč viz. tabulka „Předpokládané náklady na realizaci Národního programu na roky 2006 – 2009“ na předchozí stránce. Podpora investic bude zaměřena především na úspory energie, využití druhotných zdrojů a využití obnovitelných zdrojů pro výrobu tepla. Podle analýzy investic potřebných na realizaci potenciálu úspor energie a OZE budou tyto finanční zdroje tvořit cca 20% celkových investičních nákladů. Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bude realizována na základě zákona č.180/2005 Sb a náklady budou promítnuty do ceny elektřiny.

8. Monitoring, reporting a vyhodnocování plnění Národního programu

Hodnocení plnění cílů Národního programu bude provedeno po dvou letech jeho účinnosti. První vyhodnocení bude spojeno s možností provést případnou aktualizaci Národního programu.

Součástí přípravy hodnocení plnění cílů Národního programu bude aktualizace potenciálů úspor energie, zvýšení energetické efektivity, využití OZE a alternativních paliv v dopravě. Národní program bude vyhodnocován rovněž prostřednictvím každoročního vyhodnocování přínosů akcí Státního programu. Hodnocení bude prováděno v rámci jednotlivých resortů na základě „Jednotné metodiky vyhodnocování přínosů Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie“, kterou zpracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí. Metodika byla schválena vládou ČR usnesením č. 81 dne 21.1.2004. Jednotnou metodiku využijí všechna ministerstva, která se zúčastní Státního programu. Vyhodnocení Státního programu na základě této metodiky (úspory energie, redukce základních typů emisí včetně CO₂ a ekonomické vyhodnocení na základě metody NPV) by mělo napomoci k vyčíslení přínosů Národního programu na roky 2006 až 2009. Vyhodnocení výše uvedených přínosů u projektů úspor energie a výroby energie z OZE, podpořených dotací z fondů EU (např. OPMP, OPI), by mělo být rovněž provedeno podle této metodiky.

Sumarizace nástrojů a jejich působnosti na cíle Národního programu

Nástroj		Cíle Národního programu		
		Maximalizace energet. efektivnosti, úspory energie	Vyšší využití OZE	Vyšší využití alternativních paliv
1.	Zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon	- podpora KVET a výroby elektřiny z druhotných zdrojů (přednostní připojení a doprava, regulované příspěvky k ceně vyrobené elektřiny, přednostní výkup tepelné energie)	- přednostní připojení a distribuce elektřiny z OZE a přednostní výkup tepla z OZE	
2.	Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií	- komplexní nástroj na úspory energie (účinnost užití energie při výrobě a rozvodu energie, v budovách, KVET, energetické štítky, energetické audity, podpora dotacemi ze státního rozpočtu a SFŽP)	- územní energetické koncepce (hodnocení využitelnosti OZE je povinnou částí koncepcí)	
3.	Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů		- podpora výroby elektřiny a tepla z OZE omezováním emisí skleníkových plynů	
4.	Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z OZE		- podpora výroby elektřiny z OZE regulovanými výkupními cenami a bonusy, záruky návratnosti investic	- podpora výrobců biopaliv, stanovení minimálního objemu biopaliv v benzínu a naftě
5.	Zákon č. 50/76 Sb., stavební zákon		- příprava zjednodušení povolenacího řízení staveb využívajících OZE	
6.	Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší	- podpora KVET a CZT při výstavbě a změnách staveb, kontrola účinnosti spalování u stacionárních zdrojů		- zvýšení podpory využití alternat. paliv v dopravě
7.	Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních	- příprava spotřební daně na energie, ekonomický tlak na snížení spotřeby energie	- příprava podpora výroby elektřiny z OZE osvobozením od spotřebních daní na energii	- příprava podpora využití alternativních paliv osvobozením od spotřebních daní
8.	Zákon č. 586/1992 S., o daních z příjmu		- úlevy na příjmy z provozu zařízení využívajících OZE,	
9.	Zákon č. 588/1992 Sb., o DPH	- podpora výroby tepla v CZT,	- podpora výroby tepla v CZT, DPH na podporu energ. bylin	
10.	Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti		- podpora přechodu vytápění z pevných paliv na OZE	
11.	Státní programy na podporu	- finanční podpora	- finanční podpora	

Nástroj		Cíle Národního programu		
		Maximalizace energet. efektivity, úspory energie	Vyšší využití OZE	Vyšší využití alternativních paliv
	úspor energie a využití OZE	projektů úspor energie	projektů využití OZE	
12.	Energetický výzkum a vývoj	- lepší koordinace a přístup k projektům VaV efektivnějšího využití energie	- lepší koordinace a přístup k projektům VaV využití OZE	- lepší koordinace a přístup k projektům VaV využití alternativních paliv
13.	Indikativní koncepce obnovy zdrojů ES	- opatření na zvýšení energetické účinnosti výroby elektřiny při obnově zdrojů ES	- opatření na vyšší využití OZE při obnově zdrojů ES	
14.	Indikativní koncepce využití OZE		- opatření na zvýšení výroby elektřiny a tepla z OZE	
15.	Integrovaný národní program snižování emisí	- limity emisí vytvářející tlak na snížení spotřeby energie	- limity emisí vytvářející tlak na podporu využití OZE	
16.	Územní energetické koncepce (ÚEK)	- aktivace potenciálu úspor energie v ÚEK navrženými opatřeními	- aktivace potenciálu využití OZE v ÚEK navrženými opatřeními	
17.	Program podpory výroby bioetanolu			- dotace na nepotravinářské využití řepky olejné a na výrobu bioetanolu,
18.	Program obnovy vozidel MHD			- podpora obnovy vozidel MHD a linkové autobusové dopravy na využití alternativních paliv
19.	Normy energetické účinnosti	- snižování energetické náročnosti normami energetické účinnosti,		
20.	Štítkování energetických spotřebičů	- snižování energetické náročnosti standardizovanými informacemi na štítcích		
21.	Průkazy energetické náročnosti budov	- snížení energetické náročnosti lepším hospodařením s energií v budovách	- podpora výroby elektřiny a tepla z OZE podporou tepla v budovách z OZE	
22.	Vzdělávací, informační a propagační akce	- snížení energetické náročnosti lepší informovaností spotřebitelů	- podpora výroby elektřiny a tepla z OZE lepší informovaností spotřebitelů	
23.	Dobrovolné aktivity	- snížení energetické náročnosti dobrovolnými aktivitami spotřebitelů	- podpora výroby elektřiny a tepla z OZE dobrovolnými aktivitami spotřebitelů	